

ITATELJI! Prosim, pogledajte naš številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebujemo list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y. under Act of Congress of March 3rd, 1879.

211. — Štev. 211.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 1, 1943. — PONEDELJEK, 1. NOVEMBRA, 1943.

VOLUME LI. — LETNIK LI.

RUSI SKORO PRI VRATIH KRIMA

Četrta ukrajinska armada generala Feodorja I. Tolbuhina je zavzela Čaplinko, samo 14 milj severno od Pere-kopa, vrat do Krima ter so njeni prednji oddelki prodri proti zapadu čez Nogaiskove planjave ter dospeli do Dnjepra, ki na tem kraju teče pri zapadu.

Divja dirka bežečih Nemcev se nadaljuje med Dnje-prom in Sivaš lagunami in Rusi so včeraj osvobodili nad 200 mest, trgov in vasi.

Silovita bitka je v teku v Dnjeprovem kolenu, se-verno od Nogaisk step in Rusi so zavzeli na tem kraju mnogo obljudenih krajev.

Južno od Krivoga Roga, 80 milj jugozapadno od Dnjepropetrovska je v teku velikanska bitka s tanki, ko Nemci napenjajo vse sile, da bi zadržale drugo ukrajinsko armado generala Ivana S. Koneva, da se ne bi mogel združiti proti jugu s armado generala Tolbuhina in s tem zajeti Nemce v Dnjeprovem kolenu.

Nemci neprestano napadajo in pogosto izvedejo na dan po 30 napadov, toda Rusi so odbili vse napade ter včeraj razbili 92 nemških tankov.

Z zavzetjem Čaplinko so Rusi dospeli samo 14 milj do kraja, kjer se morejo Nemci umakniti s Krima ter se po drugih poročilih nahajajo samo še 7 milj od istmusa, ki veže Krim z rusko celino.

Nemška armada ob severnem obrežju Sivaš lagun je zajeta med Geničeskim, ki strazi Krim severovzhodni izhod s Krima in ki je bil zavzet včeraj ter Perekopom.

Nemci se morejo s Krima umakniti samo skozi Sivaš lagune, pa morali bi bresti po vodi, ki sega do pasa, toda general Tolbuhin s svojo armado že prihaja v postojanke, kjer bo za pri izhod s Krima, vsled česar je nemška armada obsojena na uničenje.

Glavna Tolbuhinova armada se bliža Perekopu od Askanije Nove, 22 milj severno od Krima. Poročila s fronte naznanja, da se prednje straže, najbrže kozaki, nahajajo pri Pavlovki, ki je od Perekopa proti severovzhodu oddaljena samo 7 milj. Obe armadi prodirata ob dobrih cestah.

Na srednji fronti Tolbuhinova oklopna in motorizirana armada prodira naravnost proti Kersonu ob Črnem morju, da prepreči več sto tisoč Nemcem beg s Krima.

Severno Tolbuhinovo krilo ima samo še 19 milj do Nikopola, ki ima velike tovarne za mangan in leži ob Dnjeprovem kolenu, ko se reka obrne proti vzhodu.

Vojaški opazovalci ruske fronte pričakujejo vsak čas, da bodo Rusi zavzeli Perekop, Kahovko in Nikopol.

Poročila s fronte naznanja, da so se kozaki oddelki pridružili tančnim skupinam v zasledovanju bežečih Nemcev, ki se umikajo na celi črti po Nogaiskih stepah. Kozaki in tanki so že obšli več nemških garnizij, ki se bodo morale slediti v vlačilce.

Vse pripravljeno, da vlada prevzame rove v slučaju stavke

Washington, 1. nov. — Po zadnjih vesteh je generalni pravdnik Biddle danes dovršil vse potrebno za vladno prevzete obratovanja premogorov, katero bo stopilo v veljavo, kakor hitro bo predsednik Roosevelt izdal tozadevni ukrep.

Generalni pravdnik je podvzel tozadevne korake, ker je sinoči popolnoma potekla doba takozvanega premirja v zadevi premogarskega kontrakta. Podaljšanje starega kontrakta je bilo uveljavljeno dne 22. junija letos.

Vladni faktorji so bili danes mnenja, da je pričakovati, da pojdejo majnerji na stavko, ko hitro poteče doba podaljšane kontrakta. Ako bodo premogarji zastavali, bo to pomenilo, da bo izostalo od dela 530.000 premogarjev.

Washington, 30. okt. — Predsednik je v soboto večer izjavil, da bo v zadevi premogarske stavke počakal do ponedeljka v pričakovanju, da bodo unijski voditelji sami pridobili premogarje, da se vrnejo na delo. Ako se to ne bo zgodilo, tedaj bo predsednik zasegel premogorove, ki so prizadeti po stavkah in bodo ti obratovani pod vladnim nadzorstvom.

V svojem pismu, na načelni-

GROF SFORZA BO SODELOVAL Z BADOGLIJEM

Napoli, 31. okt. — Grof Carlo Sforza, ki je pred nedolgo odšel v Italijo, je danes prvič ponudil svoje sodelovanje maršalu Badogliju, da pomaga, kakor je dejal, vzpostaviti vojno koalicijsko vladno. Rekel je, da je pripravljen delovati z Badoglijem oziroma pod njegovim vladnim vodstvom, če ne bo vmes kakih potegavčin ali zaljubljenih iger.

Sforza je dejal, da je trenutno Badoglijo najboljši italijanski vodja iz praktičnih ozirorov v pogledu potrebe, da se vrže nacije iz dežele. Naglasil pa je, da je prelom s fašizmom potreben na celi črti, kajti ljudje skoro ne morejo biti navdušeni spričo glasov proti Nemčiji, ako so ti podpisani po ljudih, ki so še nekaj tednov nazaj proglasili ljudstvu, da je lojalnost do Nemčije najboljša za Italijo.

Sforza zaenkrat stanuje pri italijanskemu političnemu filozofu Benedettu Croce in poročevalci so dejali, da je imel influenco, pa je vključil temu vstal iz postelje, da je dal svojo izjavo in mnenje ameriškim korespondentom.

Kakor je poročal Ass. Press, je Badoglijo izjavil v soboto, da bo vprašal grofa Sforza, da vzame kak portfelj v njegovi koalicijski vladi, ki bo sestavljena, ter bo vključevala vse politične stranke, vključevši komuniste.

Admiral Halsey je dejal, da so nudili Japonci v bojih za ta otok precej več odpora nego za obramba otoka Treasury, katerega so naše čete zavzele v sredini pretekli teden.

Pristanje ameriških čet na otoku Chaisaul je razdelilo japonske sile na otoku na dvoje, eno krilo japonske obrambe otoka se sedaj nahaja v poziciji okrog Sangigai-ja, a druge se umika proti severni strani otoka, ki meri petdeset milj.

Za napad na otok so bile izbrane posebne padalske čete, ki pa so pristale z čolni in jim ni bilo treba rabiti padal.

Jugoslovanski pomočni odbor v Ameriki. — slovenska sekcija 1840 W. 22nd Place, Chicago, potrebuje podporo vsakega rojaka, da lahko izvrši svoje tako nujno potrebno delo v pomoč našim domovini.

Jugosl. partizani delajo Nemcem dosti preglavic

London, 30. okt. — Radio Svobodna Jugoslavija je naznanil, da se vrše precej hude bitke v predelju med Trstom in Reko, kjer so se partizanskim silam pridružili tudi italijanski patrijotje.

Nemška D. N. B. agencija je z nekako nejevoljo priznala, da je obsežnost vojnih operacij v Jugoslaviji široka, vendar pa da so nemške čete uspešne v čiščenju v severovzhodnem delu Italije. Poročilo navaja, da so tam Nemci zajeli 500 gerilcev, 1600 pa so jih pobili, toda v Dalmaciji, poudarja poročilo, pa se boji nadaljujejo.

Berlinski radio je tudi navedel, da so nemške čete zavzele Cerknico in pa Čabar, ter uničile "druge skupine banditov, ki so pristale na nekaterih otokih ob dalmatinskem obrežju.

TITOVE ČETE VKORAKALE NA MADŽARSKO

London, 30. okt. — Jugoslovanski guerilci so prekorčili mejo na Madžarsko ozemlje severno od Zagreba in so povečali svoje bojevanje proti Nemcem in njihovim satelitskim četam. Nekatere jugoslovanske čete Osvobodilne armade se sedaj borijo na madžarskem teritoriju.

OPERACIJE V DALMACIJI

V poročilu izdanem iz gl. stana generala Tita je tudi rečeno, da so v teku obsežne vojne operacije ob dalmatinski obali. V teh bojih je bila prenapetost ena nemška kolona, s katero so se partizanski gerilci borili deset ur.

Dvajset zavezniških letal sodelovalo

V istem buletinu, katerega je objavila Associated Press agencija, je obdelodanjeno, da je v bojih ob dalmatinskem obrežju sodelovalo dvajset zavezniških letal. Ta letala so obstrlevala nacistične čete v okoliščini Stona, Splita, Metkovića ter drugih krajev.

Partizani oborožili Italijane

Pri Veroni se je vršila 24. ur trajajoča bitka med nemškimi četami in italijanskimi gerilci, katere so oborožili partizani. O tem poroča švicarski list "Nachrichten", ki pravi, da so se Italijani končno umaknili v gore, ker so dobili nacistični ojačanja, katerim niso bili kos. Ojačanja so prišla iz Milana in Turina.

Ubežna vlada pravi, da imajo četniške sile štiri petine Črne gore v oblasti

Kairo, 30. okt. — Kakor poroča Associated Press je jugoslovanska vlada v zamejstvu

Oddelki te armade so se že spoprijeli z nacisti.

Partizani zavzeli Rogatico

Kairo, 29. okt. — Kot piše New York Times, so partizanske čete zavzele kraj Rogatico v vzhodni Bosni, ter so dobili v roke velike zaloge vojnega materiala. O tem je poročal radio Svobodna Jugoslavija.

Razdiranje prog v Sloveniji

Iz glavnega stana gen. Tita je bilo naznanjeno, da partizanske čete v Sloveniji nadaljujejo z boji in so posebno aktivne v razdiranju železniških prog, kar prepreča sovražniku prevoz čet in materiala dalje v jugoslovansko zemljo in Italijo, kjer se nacisti bore z zavezniškimi četami.

Angl. vojaški magazin bo prinesel poročilo o bojevanju partizanov

Na Srednjem Vzhodu bo izšel prvi opis očiščene, ki je bil poslan na teren, kjer se bojuje jugoslovanski partizani. Opis bo prinesel vojaški magazin angleške armade. Angleški korespondent Lambton Burns je menda prebil tri dni med partizani v Dalmaciji in bo na podlagi svojih opazovanj napravil report o aktivnostih Titovih borcev tamkaj.

Fronta v Italiji

Ameriška peta armada generala Mark W. Clarka sicer počasi, toda neprestno potiska Nemce v njihovo gorsko utrjeno črto, ki brani pot v Rim. Navzlic močnemu nemškemu odporu pa je Clark zavzel Atlano in Nocelleto ter je prekorčnil reko Savone v namenu, da obkoli Ciamprisco.

Včeraj je peta armada povprečno napredovala tri milje. Na posebno močan odpor je zadela ravno južno in jugovzhodno od Teana, ki ga ni mogla zavzeti, dasi je bilo mesto že 3 dni skoro v zavezniških rokah.

Na osrednji fronti je angleška osma armada zločila sovražno črto okoli Boiana ter skočila tri in pol milje do San Massimo, ki leži na višini, ki obvladuje od juga cesto, ki pelje v Isernijo. Angleška osma armada ima 8 milj do Isernije, kje je osrednja osiše nemške črte od Massico pogorja do Vasto ob Jadranu ter je neposredni cilj vsake zavezniške armade.

Osma armada je tudi zavzela Santo Eleno in Rocavivaro, višje proti severu. Pri San Salvatore je bila izročena ravno kapitanu B. E. Manseau, ki je nadzoroval delo dviganja ladje, je dejal, da zaenkrat ne more obelodaniti za kakšno uporabo bo služila Normandie.

LADJA "NORMANDIE" IZROČENA MORNARICI

New York, 28. okt. — Francoska ladja Normandie, katero so dolgo pripravljali, da jo dvignejo iz vode, ker se je po požaru, ki je nastal na njej pred okrog poldrugim letom nagnila na svojo stran, je zdaj zopet na površju in je bila danes izročena s posebnimi ceremonijami naši mornarici.

Ladja je bila izročena ravno na takozvani Mornariški dan. Kapitan McKrittrick, katerega je bila ladja izročena po kapitanu B. E. Manseau, ki je nadzoroval delo dviganja ladje, je dejal, da zaenkrat ne more obelodaniti za kakšno uporabo bo služila Normandie.

vo, na severnem bregu reke Trigno, je zadela na močan sovražni protinapad, ki je zavezniške nekoliko potisnil nazaj, toda Angleži so postojanke zopet zavzeli in obdržali mostišče ob Trignu.

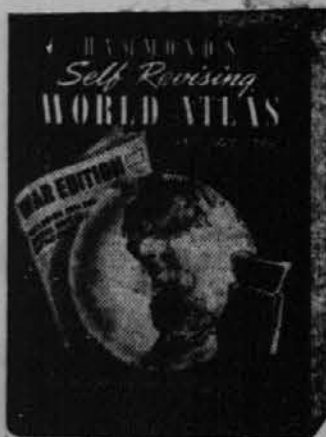
Ameriške bojne ladje v Gaeta zalivu so bombardirale ozadje nemške črte. Zavezniški bombardniki so napadli Genova, Imperio in Savona. Bombardirano je bilo tudi letališče pri Peruzzi in železniška proga pri Frosinone.

V splošnem zavezniški v Italiji zelo počasi napredujejo in so od Rima oddaljeni še vedno okoli 80 milj. Pokrajina je zelo gorata in motorizane čete ne morejo priti do veljave.

ko bo enkrat vsa popravljena in prenovljena na znotraj. Delo za dvigovanje bivšega razkošnega francoskega parnika je stalo štiri in pol milijone dolarjev in preden bo ladja zopet docela v redu za rabo, bodo morali potrošiti še kakih 20 milijonov dolarjev.

Od 15. maja 1942, ko so pričeli z delom, da dvignejo Normandie nazaj na površje, je bilo zaposlenih 700 delavcev, ki so se menjali pri delu na ladji in so jo ob zaključku ogromnega in težavnega podvzeta z veseljem oddali v roke mornarici.

NOVA IZDAJA
Hammondov
SVETOVNI
ATLAS
V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našim poročilom.
Zemljevidi so v barvah.
Cena 40 centov
Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignace Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: Chelsea 3-1243

KAR SO PROSILI SO DOBILI

Ko so šli Nemci v vojno, so se popolnoma zanašali na svojo zračno silo in so bili prepričani, da si bodo z njo osvojili svet.

Ni pa jim bilo dovolj, da so šli s svojimi bombniki in napadalnimi aeroplani nad sovražnika v njegovih utrjenih postojankah in nad utrjena mesta, temveč so bombardirali mesta v katerih ni bilo niti najmanjše vojaške naprave, gonila jih je samo pošastna, zločinska želja, podirati, rušiti in moriti nedolžne ljudi.

Zavezniki na obrambo neutrujenih mest niso bili niti najmanj pripravljeni in Nemci so mogli rušiti in pobijati ljudi po svoji mili volji.

Zavezniki so z največjo naglico gradili aeroplane vseh vrst, da so spočetka mogli odganjati sovražne aeroplane, zlasti letos pa so zgradili toliko aeroplanov, da so dobili v zraku nad osiščem odločno premoč in so zračne napade ponesli daleč v sovražno deželo. Kako zelo prekaša zavezniška zračna sila nemško zračno silo, je razvidno iz naslednjega: V štirih tednih od 27. septembra do 25. oktobra so samo angleški bombniki vrgli na Nemčiji 17.000 ton bomb, Nemci pa so v istem času na Anglijo vrgli samo 160 ton bomb. Razmerje je 106 angleških bomb za eno nemško bombo. Pri tem niso vštete bombe ameriških bombnikov, ki povprečno na evropski kontinent vržejo 5000 bomb na mesec. Šest let se je Nemčija pripravljala na zračno vojno in sedaj je že štiri leta v vojni in zmora le eno bombo na 106 angleških.

Pred tremi leti je bil glede tega Hitler še zelo samozavesten in je v septembru 1940 rekel:

"Ako angleška zračna sila vrže dva, tri ali štiri tisoč kilogramov bomb, jih bomo mi vrgli sto petdeset, stoosemdeset, dvesto tisoč, tristo tisoč, štiristo tisoč kilogramov in še več eno samo noč. Ako pravijo, da bodo v velikem obsegu bombardirali naša mesta, bomo mi njihova izbrisali z zemljevida. Prišel bo čas, ko se bo eden med nami zdrobil — pa to ne bo narodno socialistična Nemčija."

V maja pred dvema letoma je Hitler ponovil svoje svarilo. "Ako je Churchill pripravljen," je rekel Hitler, "vojno nadaljevati na ta način, bodo Nemci vrgli sto bomb za vsako njegovo in bodo to delali tako dolgo, da se bo angleški narod rešil tega zločinca in njegovih metod." Lansko leto v aprilu je bil malo bolj pohleven, rekel je namreč, da bo samo vračal vdarec za vdarec, dokler se ta zločinec ne razleti na kose.

Nikakor si ne moremo misliti, da Hitler in Goering samo vsled posebno mehkega srca svoje pretnje nista izvedla. Izzivanje je bilo veliko. Zavezniki aeroplani so leteli čez Nemčijo do Gdanska in Dunaja. Porušili so Hamburg in več mest ob Reni.

Črno je prešlo, ki prihaja iz Curiha v Švici in pravi, da je bilo od začetka vojne v zračnih napadih v Nemčiji ubitih 1.200.086 civilnih oseb in samo od 1. aprila do 25. oktobra jih je bilo ubitih 102.486. V istem času pa je vsled zračnega bombardiranja zapustilo svoje domove 6.953.000 Nemcev. In to so nemške uradne številke.

Nobena vojna ni prijetna, najmanj pa taka. Toda Nemci so hoteli vojno in so hoteli ravno tako. Iskali so jo leta 1938 na Čehoslovaškem, pa je niso dobili. Iskali so jo leta 1939 na Poljskem in je tudi niso dobili. Iskali so jo na Norveškem, v Belgiji, na Holandskem, v Franciji, pa je niso našli.

Zdaj pa jo imajo.

Hitler je učil nemški narod, kaj mora delati z drugimi narodi. Sedaj pa je isto prišlo nad nemški narod. Ni lepo; toda nemški narod je našel, kar je iskal.

Sejal je veter, sedaj žanje vihar.

Slovenci — pruska
topovska krma

Iz Tunisa poročajo, da so čede angleške armade ujele med drugimi ujetniki tudi dva slopolja. Pripovedovala sta, da je venska vojska, ki so ju Nemci na ta način padlo veliko številno izbirali na Gorenjskem in to Slovencev. "Bazovica."

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopišiljanje lista, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?

ANGLO-AMERIŠKI ODOŠAJI

Napisal Harold Lasnik

(Sloviti angleški ekonom in delavski politični članekar je vznemirjen radi prerokanja, povzročenega po 5 ameriških senatorjih, in poziva k čim večjemu medsebojnemu razumevanju med Ameriko in Veliko Britanijo).

(ONA). — Le malo, in nekoliko nerazločen je bil odmev, ki nas je dosegel tukaj v Londonu pretekli teden, o napadu anglofobije, ki je očividno zrasla iz korenin, katere so brez dvoma le pol zavedno vsadili ameriški senatorji, ona petorica, ki se je ravnokar povrnila v Washington. Prepričan sem, da je bilo zelo modro od premiera Churchilla, da je odklonil razpravljati o kritikah, ki niti niso bile javne, niti v odgovor določenim vprašanjem v angleškem parlamentu. Tudi moj namen ni, da bi nanje odgovarjal; toda zadeva ima eno posebno stran, o kateri se mi vidi potrebno govoriti.

V bodočnosti bo popolnoma nemogoče, da bi bil izolacionizem ena od izrazitih potez ameriške politike, ravno tako kot je nemogoče, da Velika Britanija ne bi postala eden od centrov svetovne politike. Vzrok je jako enostaven — ta naš svet je postal premajhen, in je le še ena nedeljiva enota. Ameriko bo prizadela vsaka politika v Severni Afriki. Prepričan sem, da je celo Col. McCormicku jasen značilni pomen Dakarija, Kine, Malajškega ozemlja, Greenlanda, Islandije ali južno ameriških dežel — niti vi, niti mi, ne moremo pošteno in odkritosrčno trditi, da nas njih bodočnost ne zanima, da smo od nje neodvisni. Ker pa je tako, se ne moremo izogniti posledici, da namreč, ali skušamo doseči spoznavno mednarodno politiko, ki bo osnovana na skupnih zahtevah ali pa, da se zadiramo drug na drugega po načelih in načinu McCormicka, kar bo pomagalo le onim, ki so omogočili drugo svetovno vojno.

Naprimitivnejša pamet zahteva od nas, da stremimo za tem, da se zida naprej na onih stvarih, ki so nam skupne, ne pa na onih, ki na podlagi dolgostrajnih tradicij ustvarjajo med nami nasprotujoče si ideje. Radi tega je tudi potrebno, da se medsebojno kritiziramo. Ena od onih stvari, katere morata oba naroda čim prej uvideti in razumeti, je, da se moramo izogibati prevelike občutljivosti v medsebojnih odnošajih, da se moramo znati smejeti drug drugemu in poznati prijateljsko debato.

Na naših narodih in na Sovjetski Rusiji ter Kini, bo v prihodnjih tridesetih letih slo-nela odgovornost za svetovni mir. Ako bomo skozi toliko let zares skupno nastopali, potem se bo odprla svetu ogromna možnost, namreč da sprevidi, da se agresija ne izplača. Ako bomo uspeli, je prav lahko mogoče, da se bo začela ona najbolj blaženih dob v zgodovini civiliziranega človeštva. Ako prepadamo, bo napočila nova temna doba za vse človeštvo. To je naša velika odgovornost, in naša dolžnost je, prav kakor dolžnost Amerike, da poskusimo z vsemi svojimi silami, pokazati se vrednimi te odgovornosti.

Dobro vemo, da bo vsa ameriška politika do novembra leta 1944 pod vplivom prihodnjih volitev predsednika Združenih držav. Tudi to nam je jasno, da leži republikancem zdaj, po 12 letih odmora mnogo na tem, da se volitve odigravajo v takih okoliščinah, da bo njihova zmaga mogoča. Dali bodo zmagali ali ne, to seveda ni niti v najmanjše naša zadeva. Kar je naša naloga, je to, da dosežemo čim več sodelovanja z Belo hišo, ne glede na to, kogar bo ameriški volilec postal tja. Dolžnost obeh, ki de-

lajo, v prid republikanski zmagi pa je, da anglo-ameriškega sodelovanja ne napravijo odvisnega od izida volitev.

Temeljna preizkušnja politične zrelosti in intelektualne poštenosti zahteva, da se to ne zgodi — zadeve imamo v tej vrsti, da jih nikdo ne sme izkoristiti. V trenutku, ko naši sinovi jadrajo skupaj na vseh morjih, ko se bore in umirajo skupaj, se mi zdi, da bi oni, ki bi stremeli le za tem, da obso-dijo to ali ono kot vir neprijetnosti in zlega, bi izdajali le one, ki so padli.

Iz jugovzhodne Amerike sem dobil pismo, v katerem mi pišejo, da je Churchill vtaknil Roosevelta v žep. To se mi vidi iste vrste argument, kot vprašanja vojakov, ki so zagnali, da jim povem, ali je res, da je pogoj za lend-lease dobave, da mi — Angleži — ne nacionaliziramo svojih rudnikov.

Potrebno je, da se spoznamo bolje drug drugega, in prenehamo iskati žaljenje, resničnih ali izmišljenih, katera bi se dalo izkoristiti. Lahko to vse-kakor ne bo šlo. Amerikancem preveč ugađa tradicija, ki slika angleškega diplomata kot prometnega sleparja prav kot se radi smatrajo za preproste ljudi, rojene zato, da se jih oslepri. Dobro bi bilo, to stvar preiskati. Nikakor mi ni jasno, kdo je na prvem mestu. Priznam sicer, da so bili nekateri ameriški diplomati preprosti, toda dvomim, da jih je bilo takih, da bi se mogli meriti z Neville Chamberlainom v pogledu svojega patetičnega hrepenenja po tem, da se jih prevzari. Takrat, ko se je on nahajal v Downing St. Roosevelt sigurno ni bil oni, ki je bil presleparjen. Angleži se tega ravno zdaj spominjajo s posebno skelečimi občutki.

AMERIŠKI VOJAK POSTAVLJA TITA KOT ČLOVEKA LETA

"Time" magazin razpiše vsa ko leto neke vrste tekmo med svojimi čitatelji, da izberejo "človeka leta" (Man of the Year). Pri tem se razume, izbi-va človeka, ki je s svojim delom pokazal, da je vreden, da dobi ta naziv. Razumem se tudi, da pridejo v poštev izvanredna dela v zvezi s prilikami v katerih so dela izvršena, za tem karakter človeka in etična rednost stvari kateri ta človek služi.

Cord Nicholas G. Ragus iz Camp Stewart, Ga., je tako povzdigal svoj glas za našega junaka generala Josipa Brozoviča (Tita).

"Kadar bo oddan zadnji strel v drugi svetovni vojni, historja in narodi bo smatrali Tita za svojega George Washingtona, Simona Bolivarja, Benita Juarezja in Bernarda O'Higginsa.

Resnično se mi čutimo ponosni, ko en ameriški vojak popolnoma pravično postavlja Tita v red teh velikih ljudi. Titi je naredil za jugoslovanske narode, kar so ti ljudje naredili za svoje narode. Razlika je v tem, ker so oni bili vodje v osvobodilni borbi svojega naroda od zunanjih sovražnikov. Medtem se Tito bori proti najstrašnejšemu sovražniku, največjemu osvajaču vseh časov in obenem vodi borbo za osvoboditev svojega naroda od perfidnega izdajalskega in nemo-ralnega notranjega sovražnika. V tem je veličina tega človeka, ki je celo svoje življenje posvetil borbi za pravico in svobodo svojega naroda.

Zato vsi naši ljudje, ki čita-jo "Time" magazin, naj glasujejo za Tita kot "človeka leta" — man of the year. On je to več kot zaslužil.

ADAMIČEVA IZJAVA O NARODNEM VOJNEM SKLADU

Tekom zadnjih par tednov je Louis Adamič, kot predsednik Združenega odbora jugoslovanskih Amerikancev, prejel stotine pism, v katerih ljudje povprašujejo za podatke o prispevanju v narodni vojni sklad (National War Fund). To vprašanje za informacije je v največji meri od strani jugoslovansko ameriških organizacij iz cele Amerike ter ni bilo motivirano po kakih pomislekih glede vojnega fonda kot celote, ampak le v dvomu, kdo bo kontroliral in razpolagal z vsoto \$2.300.000, ki je določena za jugoslovansko vojno pomoč.

Mr. Adamič je stvar preiskal in je tozadevno izjavil sledeče: "Vsota \$2.300.000 bo dodeljena Združenim jugoslovanskim pomoči brez ozira na to, koliko bodo jugoslovanski Amerikanci prispevali v Narodni vojni sklad. Ta denar bo uporabljen za pomoč Jugoslaviji pod nadzorstvom in vplivom Združenih držav in Mednarodnega Rdečega križa. Meni je bilo zanjeno, da bo razdelitev te pomoči pravilna in do-e-lja nepolitična.

Seveda, denar, ki se nabira v sedanjih kampanji Narodnega vojnega fonda, in katerega cilj je preko sto milijonov dolarjev pa je odrejen tudi v mnoge druge svrhe, vključevši rusko vojno pomoč, kitajsko pomoč, USO in za domače ameriške potrebe.

Vse svrhe so zaslužne in za to apelirani na stotisoče južnih Slovanov, predstavljenih v Združenem odboru, da doprinesejo kar največ mogoče Narodnemu vojnemu fondu. Ni potrebno, da se označi za koga se daje. Darujte naravnost Narodnemu vojnemu fondu in darujte velikodušno.

ŠIVALKE

na moških klobukih; dolga sezona. Vsaka dobi kite samo ene barve in blok za celo sezono. Stalno delo.

DARTFORD HATS
719 BROADWAY
NEW YORK CITY

10-28, 29; 11-1

Note

KLAVIR

ali

za

PIANO HARMONIKO

35 centov komad —

3 za \$1.—

- * Brezesa of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Tam na vrtil gredi
- * Maribor Waltz
- * Spavalj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrhu
- * Oj, Marilica, poglaj
- * Barčica
- * Mladj kapetane
- * Gremo na Stajersko
- * Stajerski
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Zidana mreža
- * Veseli bratci
- * Ohlo Valley
- * Sylvia Polka
- * Zredel sem nekaj
- * Ko piliča ta mala
- * Polji s menoj
- * Dol s planine
- * Kadar boš ti vdrat Kol

3 ZVEZEK 10 SLO-
VENSKIH PESMI za
piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Naročite pri:
Knjižarna
Slovene Publishing Co.
216 W. 12th Street
New York 11, N. Y.

RAZGLEDNIK

OJ, ZDAJ GREMO...

Kar naglo je prišla noč, postajati boljše. Prej skljuje na dva tedna kot kljuka na kosi, se je polagoma pričela ravnati in sedaj jo morem vpo-gniti in zravnati. In ko tako telovadim z njo, imam občutek, kot bi slišal prav oddaljeno, votlo grmenje po hudi uri.

Pred dvema dneva mi je zdravnik dovolil, da smem dva-krat po pol ure na dan sedeti. Ko sem prvič zlezal s postelje — sem oprežno poskušal, če bi se mogel kaj upreti na levo no-go. Tako nežno sem poskušal, kot mati z otročičkom, ko ga skuša vpeti v skrivnost pr-vega koraka. Pazil sem, da se na rogo ne bi preveč naslonil, da se ne bi zopet razpasle bo-lečine. Pa ni šlo. Pri dan sem samo sedel in tudi to mi je do-bro delo. Drugi dan je bilo že bolje, danes pa že kar malo krevljam, tako, da mi je zdrav-nik, ko me je videl, rekel, da ju-tri lahko grem.

Njegove besede so mi prišle nepričakovano in nekaj se je kar upiralo v meni, da bi šel. Rekel sem mu, če misli, da ni sem še popolnoma sposoben, da bi šel, da lahko še kak dan o-stanem. V tej okolici sem živel malo manj kot štiri tedne in kar teko se mi je zdelo kar ne-nadomada oditi. Pa zdravnik pravi, da zaradi noge prav lahko grem, da pa bom moral vsak drug dan prihajati na zdrav-ljenje s toploto.

Tedaj pa se spominjam na ne-kaj, kar me je kar dvignilo in dvignilo tudi moje jezo, da bi kar pripril šel. Čez posteljo sem namreč imel podolgovati klopi podobno mizo, na kateri sem vsak dan pisal. Danes pa, ko sem sedel v naslonjaču, so mi jo vzeli. Bilo je tako — le — Bolničarka iz druge sobe me prosi, da ji posodim mizo. Se-veda jo rad posodim, toda pod-pogojem, da mi jo vrne. Sveto mi obljubi, da mi jo pripelje — miza je na kolesih — nazaj.

To je bilo dopoldne, sedaj je že večer in mize še ni. Prito-žil sem se pri svoji glavni bol-ničarki, ki mi je obljubila, da mi jo bo pripeljala. Pa bolnič-arka je šla ravno sedaj-le mi-mo mene, rekla "lahko noč" in odšla domov. Mize pa le ni ni-kjer.

Pa kaj miza; če jo imam zad-njo noč ali ne! Le to me jezi, da me je zopet ženska nalaga-la in prevarila. Že dolgo, dol-go let ne verjamem nobeni ženski, ker vsaka mi je lagala. Bolničarki sem zaupal in ver-jel, pa tudi ta me je prevarila!

To me sedaj žene iz bolniš-

nice. Jeza do ženske, ki r-preslepla.

Pa še nekaj drugega je! v nekem drugem spisu iz bo-lnišnice, sem omenil, da je sku-ro vsaka jed pripravljena, ozi-roma polita s smetano. To p-mojemu želodu ni prav ni-vše.

Nocoj kot moja zadnja ve-čerja pa naslednje:

Na prazenem kosu kruha (toast) neka meni nepoznan zelenjava, najbrže por (lick) smetano. Na malem krožnik-drobno nasekljano surovo k-renje z narezano zeleno. N-drugem malem krožniku re-jelly. Tako večerjo sem tud-pričakoval, zato sem že da-prej pisal svojemu prijatelju da mi je prinesel sandwich. Pa ko bom noč do zajtrka že pre-bil.

Smetana je druga stvar pred katero bežim iz bolnišni-ce. Nikdar je nisem maral, zda-se mi je dodobra priskutila Smetano, in sicer kisló, bom ra-bil samo tedaj, kadar bom pe-kel divjega zajca, ako mi bo ka-teri v svojo nesrečo priskaka-pred puško.

Še nikdar prej nisem ime-tako velike želje po domači ku-hinji, kakor ravno sedaj in za-vzel sem se, da bom vsak dan kuhlal, četudi sem sam.

Vak dan, kadar bom prise-iz urada domov, bom skuha-al ali spekel kaj na hitro, poten-pa za večerjo, kar vzame ve-časa.

Jutri n. pr., bom na potu i-bolnišnice kupil pol funta svinj-skih ali telečjih jetere, ki v ma-klopi podobno mizo, na kateri sem vsak dan pisal. Danes pa, ko sem sedel v naslonjaču, so mi jo vzeli. Bilo je tako — le — Bolničarka iz druge sobe me prosi, da ji posodim mizo. Se-veda jo rad posodim, toda pod-pogojem, da mi jo vrne. Sveto mi obljubi, da mi jo pripelje — miza je na kolesih — nazaj.

Takoj nato pa bom pristavi-govedino. In tako bom kuhlal in jedel po domače.

To boste brali, ko bom ž-davno iz bolnišnice, katero sen-zadustil v soboto 30. oktobra.

I. Hude.

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. 3571 — Na Marijance, polka
Kje so moje rolice
Marička petla — polka
Duquene University
tamburica orkester

St. 3575 — Ferezinka polka
Na planinah — valček
Jerry Koprišček in orkester
Za toz. cenit in cene plošč se
obrite na: JOHN MARSHALL
Inc., 463 W. 42nd St., New York

Political Advertisement

PODPRITE GOVERNORJA DEWEYA IN NA VOLILNI DAN

glasujte za

JOE R.

HANLEY

Kandidata za
Podgovernorja
(LIEUTENANT GOVERNOR)

Prvo ime v zgornji vrsti volilnega stroja.

New York Republican State Committee

Kratka Dnevna Zgodba

IVAN PODLESNIK:

PREMINULA JE

Včasih so v Ljubljani samo ljudje iz tako imenovanih nižjih slojev umirali. Kar je bilo boljšega in po tedanjih pojnih višje stojičega, je v slučaju smrti — preminulo.

Tako je bilo tudi z gospodično Berto. Nekega dne sta prišla "Slovenec" in "Slovenki Narod" dolge, črne obrobne članke, v katerih sta poročala, da je gospodična Berta "nepričakovano preminula."

Okoščine, pod katerimi se je to zgodilo, so bile tako tragične, da jih je vredno omeniti.

Na ljubljanskem Starem trgu je imela svojo trgovino že priletna vdova, ki je imela poleg trgovine tudi sina edinega. Njena trgovina je bila v ljubljanski okolici tako dobro znana, da je v dvori denar kar sam od sebe letel na kupe. Ti kupci bi se lahko dvigali že visoko nad strehe ljubljanskih hiš, če ne bi bil njen sin skrbel, da ni so rasi do neba. Njen sin je bil med najlepšimi ljubljanskimi fanti. Svojo lepoto je odel s karno eleganco. Občeval je v boljših ljubljanskih krogih, kjer je lomil srca mladih deklet in tudi poročenih žen, da so kar ječala od bolečin. Navadno je tudi vsakih štirinajst dni povzročil kak škandal, o katerem je potem ljubljanska družba par dni govorila. Ljubljanske dame mu teh skandalov niso prav nič zamerile. O njegovih najdelikatnejših avanturah so se z nasmehom na ustnicah milostno izražale: "Wie interessant!"

Nekega dne si je lep fant izmislil nov škandal: poročil se je z neko operno pevko iz nemške gledališke družbe. Toda mlada žena, ki je vsled fantove romantične alire postala namah ljubljanska dama, mu je že par dni po poroki ušla.

Vzrok? Edino gospodična Berta je vedela zanj. Toda ni si ga upala v vezanem stavku povedati, zato je šepetala samo besede: "Poročno noč — perverzno — oh, škandal — Soda doma in Gomora — Uf!"

Lepi fant radi tega skandala ni prav nič zgrabil na svoji popularnosti. Nasprotno: mnogim ljubljanskim damam je postal še bolj interesanten in kar nekam zagoneten.

Toda škandal je bil vendar tako velik, da fantu par mesecev ni bilo treba skrbeti za novega. Zato pa je bilo to, kar je po nekaj mesecih sledilo, še huje.

Gospodična Berta je imela sestro, ki ji ni bila v ničemer podobna. Bil je metalček, ki je po ljubljanskih ulicah in tivoljskih parkih privlačeval na se oči vseh moških brez razlike starosti. Kot srna živa, kot pesem vesela je bila ta pančka, o kateri je gospodična Berta s ponosom pripovedovala, da je "ein Sonnenstrahl" njihove hiše.

Toda zlati solnčni žarek ni nečesar na svetu bolj sovražil, kot svojo sestro Berto, ki je bila zanj večni bič s svojimi moralnimi nauki in pridigami.

Zgodilo se je, da sta Bertina sestra in lep fant s Starega trga izginila iz Ljubljane. Vzela ju je noč. Pustila sta dvojce pisemce, prvo za njeno, drugo pa za njegove sorodnike. V pisemcih sta povedala, da sta imela tako rada, da ju še smrt ne bo ločila, pa naj se zgodi, kar hoče.

V družini gospodične Berte se je zbral takoj kronski svet. Ki se je po svetoval, kako škandal, ki se bil omeniti, omeniti in zlaščati garnirati da bi bil videti kot sročena tragedija.

Gospodična Berta je pred vsem izdala navodila, da ne pride nič o vsem tem v ljubljanske časopise. Rekla je, da sama nekaj dni ne pojde na ulice, "ker jo je vse to preveč prevzelo", za to pa naj stopita eden izmed stricev, ki je veljal kot narodno napreden steber, k Miroslavu Malovrh, drugi, ki je bil znan po svojem udejstvanju v klerikalnih gospodarskih organizacijah, naj se potruji k Ivanu Štefetu.

Sprejeto! Stric je pri Malovrhu dobro opravil. "Seveda bomo molčali, saj je to v interesu naše stvari," je zatrdil gospod Malovrh in se pristavil, da se kaj takega lahko pripeti v vsaki družini.

Tudi gospod Štefe je sprejel drugega strica zelo ljubezljivo. Štefe o celi stvari se ni nič vedel, delal pa se je, kot da mu je že vse do podrobnosti znano.

"Veste, gospod Štefe, neprijetno je to," je začel stric, "ampak, kaj se hoče. Mladost je norost! Gotovo ste že slišali, kaj se je zgodilo pri nas!"

Štefe je vzel takoj svinčnik in papir v roke. "Nekaj že vem, ampak kako je to mogoče?"

Vedel se ni prav nič. Prav pridno si je zapisoval vse podrobnosti, ki mu jih je pripovedoval stric.

"Seveda o tem ne bomo nič pisali, ker smo sploh principarno proti temu, da bi se spravljale redbinske intimnosti v javnost," je zatrjeval gospod Štefe in se pristavil, "da bi bilo treba dati pojasnilo v javnost samo v tem slučaju, če bi hotela nasprotna stranka kovati iz tega žalostnega dogodka politični kapital."

Oba strica sta prišla potolažena domov in gospodični Berti se je odvalil velik kamen od srca. Toda še tistega popoldne je padla na njeno srce skala. "Slovenec" je prinesel med "Ljubljanskimi novicami" do podrobnosti natančno opisan "škandal, ki se je zgodil med dvema, ki pripadata po svojem političnem prepričanju stranki, v katere vstah so take nem redi." Rodbinskih imen sicer ni navedel, toda vse drugo je bilo tako živo popisano, da so bila imena postranskega pomena.

To je strlo gospodični Berti stvari v zadnjem času na dnevsre. Tri dni je ležala v nezvesti, migala je samo z jezikom in čudno krožila z očmi, s tem je dajala znamenje, da še živi. Pojem ja pa preminula.

In kar se ni zgodilo v tistih časih nikdar, se je zgodilo tedaj. Oba ljubljanska dnevnika sta poročala o tej tragični smrti tako, kot da je preminula pristasiška stranka, katerih glasila sta bila. To je bilo v tistih časih res nekaj nenavadnega, kajti ni bilo ne pisatelja, ne javnega delavca, ne znanstvenika med Slovence, ki ne bi bil tako ali drugače politično poarvan, za to pa je ob njegovi smrti ta ali drugi izmed obeh ljubljanskih dnevnikov bolj ali manj simpatično pisal o njem.

Pogreb gospodične Berte je bil naravnost veličasten in je pokazal, kako splošno priljubljena je bila prežgoda premimula. Za dolgo vrsto sorodnikov se je vil dolg vене ljubljanskih dam, strogo ločenih po političnem prepričanju.

Gospa Sladka je tiste dni mnogo jokala. Pri pogrebu je svoji "premljevalki" zatrjevala, da tako lepega mladiča, kot je bila gospodična Berta na mrtvaškem odru, še ni nikdar videla. "Oč, katera, jo šla gospodična Berta gotovo gorka v nebesa."

Pristavila je še, da je morale ranjka zadnje dni strašno trpeti, ker se ji je kar videlo, da bi še rada nekaj povedala — saj je dajala z jezikom znamenja — pa ni mogla.

Bertina sestra, ki je s svojim begom z lepim fantom s Starega trga vse to povzročila, je bila seveda odošna. To je dalo koloni ljubljanskih dam seveda povod, da so vso pogrebno pot največ razmotrivali in govorile o škandalu in o njima, ki sta tisti dan uživala najzrečnejše trenutke ljubezni v Benetkah, kamor sta pobegnili.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

PITTSBURŠKA IZJAVA

Odbor Slovenskega doma v Pittsburghu po nalogu članske seje najodločnejše obsoja zlobo napade in klevete proti pisatelju Louisu Adamu, ki vodi značajna osvobodilno gibanje južnih Slovanov v Združenih državah. Mi smatramo da so ti napadi istočasno naperti proti vsem narodom v Jugoslaviji, kjer se je vse kar je poštenega in zavednega med Srbi, Hrvatini in Slovenci, oklenilo in zbralo pod praporom Narodno osvobodilne fronte pod geslom: "Smrt fašizmu, svoboda narodom!"

Naš glas protesta pridružimo clevelandskim in vsem ostalim organizacijam, ki so zapopadla nevarnost in škodljivost teh napadov. Zavedamo se, da so dela pisatelja Adamu ne samo zgodovinskega pomena, ampak tudi neprecenljive vrednosti za končno osvoboditev južnih Slovanov in zmage nad Hitlerjem in vsem tem kar predstavlja on in njegovi hlapci pod različnimi plašči. Posebno pa obsojamo razdorno in intrigansko delovanje jugoslovanskega poslanika v Washingtonu, Konsta Fotiča, ki je gonilna zakulisa sila teh napadov in klevet.

Fotič je glavni predstavnik srbskih koruptivnih vladarjev, ki so vsa leta njihovega vladanja nad Srbi, Hrvatini in Slovenci, podžigali mržnjo in širil razdor, da so jih lažje gonili in mučili. Dalje smo uverjeni, da je Fotič odgovoren za pojav slovenskih klerofašistov, ki so pričeli kazati svoje prave fašistične oblike z rdečo gonjo proti Adamu in ostalim iskrenim voditeljem pri SANSu.

Slovenski klerofašisti upajo na ta način razbiti SANS in po sebnosti pa še Združeni odbor južnih Slovanov, zavreči sklepe clevelandskega kongresa in preko SANSa in že imenovanje Združenega odbora, obračati politične smernice ameriških Slovencev tako, da bi bilo v prid gnilega režima in povratka starega zla.

Takozvana jugoslov. vlada v Kairu je očitno v skrbah za svoje položaje, sploh sluti možnost, da ji je odbila zadnja ura, ako bi partizani in narodna Osvobodilna armada s pomočjo Združenih držav, Anglije in Rusije, pregnali nemške okupatorje in domače kvizlinge iz Jugoslavije. To so glavni razlogi, da je jugoslovanska vlada in tudi Fotič pospešili napore, pove, če je bil Mussolini na sed zrušijo edinstvo in gibanje, ki v Bologni.

— saj je dajala z jezikom znamenja — pa ni mogla.

Bertina sestra, ki je s svojim begom z lepim fantom s Starega trga vse to povzročila, je bila seveda odošna. To je dalo koloni ljubljanskih dam seveda povod, da so vso pogrebno pot največ razmotrivali in govorile o škandalu in o njima, ki sta tisti dan uživala najzrečnejše trenutke ljubezni v Benetkah, kamor sta pobegnili.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

— saj je dajala z jezikom znamenja — pa ni mogla.

Bertina sestra, ki je s svojim begom z lepim fantom s Starega trga vse to povzročila, je bila seveda odošna. To je dalo koloni ljubljanskih dam seveda povod, da so vso pogrebno pot največ razmotrivali in govorile o škandalu in o njima, ki sta tisti dan uživala najzrečnejše trenutke ljubezni v Benetkah, kamor sta pobegnili.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

— saj je dajala z jezikom znamenja — pa ni mogla.

Bertina sestra, ki je s svojim begom z lepim fantom s Starega trga vse to povzročila, je bila seveda odošna. To je dalo koloni ljubljanskih dam seveda povod, da so vso pogrebno pot največ razmotrivali in govorile o škandalu in o njima, ki sta tisti dan uživala najzrečnejše trenutke ljubezni v Benetkah, kamor sta pobegnili.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

— saj je dajala z jezikom znamenja — pa ni mogla.

Bertina sestra, ki je s svojim begom z lepim fantom s Starega trga vse to povzročila, je bila seveda odošna. To je dalo koloni ljubljanskih dam seveda povod, da so vso pogrebno pot največ razmotrivali in govorile o škandalu in o njima, ki sta tisti dan uživala najzrečnejše trenutke ljubezni v Benetkah, kamor sta pobegnili.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

— saj je dajala z jezikom znamenja — pa ni mogla.

Bertina sestra, ki je s svojim begom z lepim fantom s Starega trga vse to povzročila, je bila seveda odošna. To je dalo koloni ljubljanskih dam seveda povod, da so vso pogrebno pot največ razmotrivali in govorile o škandalu in o njima, ki sta tisti dan uživala najzrečnejše trenutke ljubezni v Benetkah, kamor sta pobegnili.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

— saj je dajala z jezikom znamenja — pa ni mogla.

Bertina sestra, ki je s svojim begom z lepim fantom s Starega trga vse to povzročila, je bila seveda odošna. To je dalo koloni ljubljanskih dam seveda povod, da so vso pogrebno pot največ razmotrivali in govorile o škandalu in o njima, ki sta tisti dan uživala najzrečnejše trenutke ljubezni v Benetkah, kamor sta pobegnili.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

— saj je dajala z jezikom znamenja — pa ni mogla.

Bertina sestra, ki je s svojim begom z lepim fantom s Starega trga vse to povzročila, je bila seveda odošna. To je dalo koloni ljubljanskih dam seveda povod, da so vso pogrebno pot največ razmotrivali in govorile o škandalu in o njima, ki sta tisti dan uživala najzrečnejše trenutke ljubezni v Benetkah, kamor sta pobegnili.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

— saj je dajala z jezikom znamenja — pa ni mogla.

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR V AMERIKI SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uradniki:

Predsednik: Vincent Cinkar, 2659 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill. SNPJ
Podpredsednik: Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St., Joliet, Ill. SZZ
Tajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois KSKJ
Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois ZSZ
Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio SZD
John Ermene, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wis. SPZS
Frank J. Wodle, 301 Line Street, Joliet, Illinois DSD
Josephine Zakrjšek, 7903 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio PS
Franc Černik, 5709 Prosser Ave., Cleveland, O. SMZ

Direktor publikacije: Janko N. Rogelj, 6308 Schade Ave., Cleveland, O. ABZ

LOKALNI ODBORI JPO, SS.

Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill.
Predsednik: Jos. Zalar, 351-3 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Tajnik: John Adamich, 1120 Highland Ave. in blagajnik: Louis Kommer, 754 N. Hickory St.

Lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio.
Predsednik: John Pollock, 6407 St. Clair Ave.; tajnik: Frank Turek, 6117 St. Clair Ave. in blagajnik: Joseph Okorn, 1090 East 68 Street.

Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn.
Predsednik: Frank Kne, 415-3rd St., N. W.; tajnika: Margaret Janeczki, 505 5th Street, N. W. in blagajnik: John Lamuth, 29-3rd Street, N. W.

Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wis.
Predsednik: Marie Prinsland, 1034 Dillingham Ave.; tajnika: Johanna Mohar, 1138 Dillingham Ave. in blagajnik: Maria Jelenc, 1027 S. 8th St.

Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wis.
Predsednik: John Obak, 215 W. Walker St.; tajnik: Rev. D. M. Setnicar, 1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev. Anton Schiffer, 823 W. Mineral St.

Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn.
Predsednik: Anton Zashnik, AFU Building; tajnik: Ivan Tausell, Ely, Minn. in blagajnik: Louis Champa, Sr., Ely, Minn.

Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo.
Predsednik: Geo. Kovacevich, 2003 S. Jefferson St.; tajnik: Enselio Ruiz, 401 E. Marceau St. in blagajnik: John Marušić, 2751 Park Ave.

Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill.
Predsednik: Anton Krupenc, 1636 W. 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1845 West Cermak Rd. in blagajnik: Leo Jurjovec, Sr., 1840 W. 22nd Place.

Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill.
Predsednik: Anton Kobal, 1015 Commonwealth Ave., North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zorc, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. in blagajnik: Frank Nagode, 913 McAllister St., Waukegan, Ill.

Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa.
Predsednik: Joseph Matičič; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 139, in blagajnik: John Jereb.

Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont.
Predsednik: Charles Propp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Orazem, 2029 Walnut St. in blagajnik: Charles Lovren, 201 East Park St.

Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa.
Predsednik: F. J. Kress, 218 — 57th St.; tajnik: John Dečman in blagajnik: Nick Porke.

Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa.
Predsednik: Frank Kramer, P. O. Box 241; tajnika: Frances Gorenc, 925 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik: Joseph Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sharon, Pa.

Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio.
Predsednik: Miss Mary E. Polutnik, 1711 East 30th St.; tajnika: Matilda Ostanek, 1848 East 34th St. in blagajnik: Hermula Zort.

Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind.
Predsednik: Anton Jare, RR 2; tajnik: Frank Bregar, 1159 Anderson St. in blagajnik: Frank Prankar, RR 2.

Lokalni odbor št. 16, Salida, Colo.
Predsednik: Frank Usnik RFD 72; tajnika: Katherine Drobnik, 421 East 2nd St. in blagajnik: Louis Skell, RT Box 180.

Lokalni odbor št. 17, Rock Spgs, Wyo.
Predsednik: Anton Starman, 1216 — 18th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417 Tiedel in blagajnik: John Jenko, Jr., 1118 Clark St.

Lokalni odbor št. 18, Barabaton, Ohio.
Predsednik: Joseph Leštan, 196 — 22nd St., N. W.; tajnika: Josephine Forok, 29-16th St., N. W. in blagajnik: Louis Arko, 1222 W. Wooster Rd.

Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo.
Predsednik: John Lovahn, Box 252, Aspen, Colo.

Lokalni odbor št. 20, Pueblo, Colo.
Predsednik: John Germ, 517 E. C St.; tajnik: Frank Fechnik, 1232 Elter Ave. in blagajnik: Fr. Brajda, R. 1, Box 2.

Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo.
Predsednik: Anthony Jersin, 4825 Washington St.; tajnik: Frank Okoren, 4759 Pearl St. in blagajnik: George Pavlakovich, 4573 Pearl St.

Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill.
Predsednik: Leo Zornik, Lincoln Ave.; tajnik: Frank Kobisek, Garfield Ave. in blagajnik: Emma Shimkus, 717 5th Street.

Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa.
Predsednik: Andrew Vidrich, 706 Forest Ave.; tajnik: John Langerholc, Jr., 516 Linden Ave. in blagajnik: obnem.

Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo.
Predsednik: Math Karchik, 1011 Lincoln Ave.; tajnik: John Lipek, P. O. Box 26, Bon Carbo, Colo. in blagajnik: Frank Tomazin, 1802 Linden Ave.

Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa.
Predsednik: John Korde, R. D. 1, Export, Pa.; tajnik: Anton Zornik, Box 202, Hermiale, Pa.; in blagajnik: Alexander Škerl, Export, Pa.

Lokalni odbor št. 26, Indianapolis, Ind.
Predsednik: Louis Znidarski, 908 N. Ketchum St.; tajnika: Jennie Gerbick, 718 N. Holmes Ave. in blagajnik: Anton Hren, 928 N. Haugh Street.

Lokalni odbor št. 27, Strabane, Pa.
Predsednik: John Bevec, Box 16, Strabane, Pa.; tajnik: John Bole, Box 133, Strabane, Pa. in blagajnik: John Troha, Strabane, Pa.

Lokalni odbor št. 28, E. Helena, Mont.
Predsednik: Louis Smith, P. O. Box 371; tajnik: Joseph M. Joseph M. Sasek, P. O. Box 331.

Lokalni odbor št. 29, Bridgeport — Boydsville, Ohio.
Predsednik: Joseph Snaj, R. F. D. 1 Box 7, Bridgeport, Ohio; tajnik in blagajnik: John Vitez, Box 948, Barton, Ohio.

Lokalni odbor št. 30, San Francisco, Calif.
Predsednik: Andrew Leksan, 549 Rhode Island St.; tajnik: Joseph Fabian, 634 Utah St. in blagajnik: Valentine Laharnar, 702 San Bruno Ave.

Lokalni odbor št. 31, Eveleth, Minn.
Predsednik: Jacob Setnikar, Box 152; tajnik: John Hahjan, 610 Douglas Ave. in blagajnik: John Puchnik, 727 Summit St.

Lokalni odbor št. 32, So. Chicago, Ill.
Predsednik: Frank Kosic, 9753 Avenue J; tajnik: Louis Kasele, 9842 Ewing Ave. in blagajnik: Jacob Brjavac, 10121 Ave. M.

Lokalni odbor št. 33, N. Braddock, Pa.
Predsednik: Nikola Pavlakovich, 1513 Brinton Ave.; tajnik: Anton Rednik, 1719 Poplar Way, in blagajnik: Frances Marthaus, 1015 Braddock Avenue.

Lokalni odbor št. 34, Detroit, Mich.
Predsednik: Mathew Urbas, 12023 Whitcomb; tajnika: Katherine Krainiz, 17338 Hawthorne Ave. in blagajnik: Anton Cedilnik, 1221 Nevada.

Lokalni odbor št. 35, Cleveland, Ohio.
— (Okrožje Collinwood) Predsednik: Joseph Terbičan, 14707 Hale Ave.; tajnik: Joseph Durn, 15005 Waterloo Rd. in blagajnik: John Leskovec, 940 East 250 St., Euclid, Ohio.

Lokalni odbor št. 36, Girard, Ohio.
Predsednik: Anton Kiki, 16 East Lucius Ave., Youngstown, Ohio; tajnik: Rzek, 167 Trumbull Ave., Girard, Ohio in John Rovon, 62 Smithsonian St., Girard, Ohio.

Lokalni odbor št. 37, Cleveland, Ohio.
— (West Park okrožje) — Predsednik: Ivana Zalar, 11920 Longmead Ave.; tajnika: Cecilja Brodnik, 4502 West 130th St.; in blagajnik: Josephine Birkjak, 13101 Crossbar Ave.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI

Zbirna 9 narodnih pesmi izdala Glasbena Matica v Clevelandu.

Cena — \$1.00

Kvot Adam — 16 JUGOSLOVANSKIH

NARODNIH PESMI za moški zbor

SENT NARODNIH PESMI za moški zbor

SENT NARODNIH PESMI za moški zbor

Frame Ventrini — SENT MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV

Verda Juvanc — LA MLADIN LST. moški zbor

Pavle Jereb — OSEM ZBOROV (moški in mešani)

Moški zbori

OSKAR DRV:

Barčica; Oj, moj dom, o dom; Kam mi, fantje, drev v vas potemo

OSKAR DRV:

Srečno, ljuba moja; Ko ptičica na tvoj gre; Moji oči, ma konjica dva; Dobiv sem pismo; Storo; Je vplahla na

MIL ADAMČ:

Mojra devojka (belokranjska); Vao noč, ti potoci

JURJEVA

Hod Mica domo; Kaj drugega na točen; Zdravica

ANILIJ MIK in A. GROHMING:

Vtrije; Pa gradini

ERDO JUVANČO:

Zjutraj

Slovanska

ETIER JERIB: Pella ruda; VANI

LIL MIK: Podkralje

ORKO PRELOVEU:

Le ohrte; So

Slava deis

ER VOLARIC: Modmarin; JOG.

FAVČIC: Potkan ples

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holler)

Orlovski himne (Vodopivec)

Slovenski akordi, 23 melodij in

moških zborov (Karl Adamič)

Trije mešani zbori (Glasbena Matica)

5 popularni polk, kantate za solo, zbor in orkester, (Batinov)

Mladini, pesmi za mladino s klarinetom (E. Adamič)

Uro pesmi, (Prelovec) za mladi zbor in solo

Nadi blazni, dogodivke

Gerak odsvet, (Kozmar), II. svetovni, moški zbori

LA TAMBURICE

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINŽGAR.

45

Teodora je bila resnično vzbunjena. Ni še dočela dozoreti v njej sklep, da bi zaljubila Iztoka. Ali tako dač jo je že gnala glava, da bi vsaj nobeni drugi ženski z dovtora ne privoščila ljubezni, ki bi vrela iz tega divjega srca kakor hudournik iz skale sredi gozda. Da bi jo "menih" tako varal, ta "meniški", čigar čednost in pobožnost je v skritem kotu srca visoko cenila, dasi se je šalila in norčevala z Ireno! Da bi znaia Irena tako vzorno nositi krinko pred carico samo za to, da se sctane z Iztokom, to jo je osupilo in njen čolč jo vzkipele.

Za kratek čas se je zamislila in ni pazila na goste. Senca ni izginila z njenega čela. Azbad jo je skrivaj opazoval in se tiho veselil.

Kar se okrene Teodora in pošepeta evnuhu Spiridionu tajno naročilo na uho. Takoj se je oddaljil in izginil iz sobe. Tudi tega ni prezrl Azbad. Dobro je poznal Spiridiona, ki je spletal in stikal nitke največjih caričinih skrivnosti.

Spiridion se je kmalu vrnil. Stopil je k carici in sporočil: "Menihu" bere sužnja Cirila Pavlova pisma".

Senca na Teodorinem čelu je ngasnila, pričela je vnovič pogovor in Azbada je zadel njen pogled z očitanjem.

"Lažeš, obrekuješ!" Stresel se je pred njim magister equitum in pogledal v tla. Toda to so bili samo skrivnostni daljnji bliski. Družba jih ni videla in ni čutila. Valovje sile in strasti je plulo višje in višje.

Ko je prišla Irena s sužnja Cirila v svojo sobo, ji je velela prižgati svetilko. Vsa trudna, razburjena, žalostna in otožna se je naslonila ob okno in se zagledala v jasno noč. Kakor bi se otela z dna umazanega jezera in zagledala nenadoma nad seboj nebo, tako svobodno se ji je zdelo srce, tako lahkokrila ji je bila duša. Slonela je dolgo brez misli, v sami jasni zavesti, da je oteta iz kaluže, da je ne mori tisti grozni omamni vonj, ki stiska srce in mračni misli. Proč je bila od ljudi, ki so kričali za ulici in v cerkvi: "Gospod, Gospod!" njih srce pa je bilo zaklano malikom in dano na oltar strastem.

S pogledi so jo pahili izmed sebe; z besedami so jo bical; tudi umazani valovi vržejo biser na prod in Učenika so tudi bical. Njeni duši se je užalilo. Nocoj je prvič občutila da ji dvorna služba kuje verige na roke. Doslej se je radovala vrojena ženska nečimurnost, ko so se klanjala ljudstva pred despojno, s katero je hodila, ko se je grela tudi ona v soncu zlatega nimba. Večkrat je že pretreslo njeno dušo, ko je videla, kako pljujejo v obraz resnici, kako teptajo za ozidjem Gospodov evangelij, na ulici pa hodijo za Njegovim križem in sipljejo timijan v zlate kadilnice. Toda vselej se je iznebila neprijetnih misli, odpuščala je, kakor je odpuščal Kristus, sodila ni, da bi ne bila sama sojena. Nocoj je prišlo z drugačno, z močnejšo silo. Spoznala je, da padajo nanjo zanke, da se zadržujejo, da jo vlečejo k tlom, in da ne bo mogla dolgo obstati; če se upre gnilemu dvoru, je izgubljena, če jo objame in omami pohotno ozračje dvora, je propala, tuja Kristu. — Še bolj se ji je stisnilo srce in obraz je zakrila z rokami. Ali more nazaj? V Taperos, v sredo barbarov, ona, dvorna krasotica? Kaj poreče stric, ki si je toliko prizadeval, da ji je odprl vrata na dvor? Ali naj ostane, naj se vda Azbadi, ki ga sovraži, Azbadi, da se poigra in odide, kakor delajo vsi dvorjani? Proč bi šla, tjakaj v Malo Azijo, kjer so votline, kjer so puščave, ki skrivajo svetnike, proč —

Domislila se je, a stoji še Cirila za vrati in čaka njenega povelja. Stopila je od okna in segla na stojalo, kjer so bili zviti pergamenti. Vzela je, odprla knjigo in dala Cirilu.

"Beri mi, Cirila!" Služnja je stopila k svetilki, razgrnila pergament in začela sredi poglavja.

Bil je list do Rimljanov. Mešeno mišljenje je namreč smrt, duhovno mišljenje pa je življenje in mir! Kateri pa žive po mesu, se Bogu ne morejo priljubiti. — Ako pa kdo nima duha Kristusovega, ta ni njegov.

Skoro šepetaje je brala Cirila dalje. Irena je sedla v mehke stolček, naslonila se na okno in se zagledala v noč. Čist je bil glas sužnje. — Rahlj so tekale besede z njenih ustnic — Irena jih ni več slišala. Prvi stavki so jo pretresli in ponavljala je: "Ni njegov, niso njegovi, ker nimajo duha Kristusovega."

Zamislila se je v Pavlu, apostola narodov. Nenadoma se ji je rodilo vprašanje, zakaj je ženska? Zakaj ni mož, da bi šla na dvore kakor Pavel in bi zaklehal: Ne smete! Šla bi z evangelijem na forum in bi govorila o ljubezni in odpustanju. Šla bi k Zlatemu rogu, kjer tabore sužnji in bi jim oznanila blagovest. — Njeno navdušenje je kipel, domišljija se ji je vznemirila, hodila je po pustih potih med divjimi narodi in širila blagovest in privedla jo je pot v domovino njene matere, do Slovencev. Tja bi šla, v gradišča in sela in plemenita srca bi sprejela evangelij, plemenite duše, kakor žejna zemlja rosne kaplje, duše kakršna je Iztokova.

Ob tem imenu je zadržala. Njene misli so se ustavile, kakor bi po dolgem potu prišle do smotra. Iztok! O, nisem čutila je s prvim dnem tiho nagnjenje do lepega barbara, a čutila je s prvim dnem tiho nagnjenje do lepega barbara, a bala se je in morila misli nanj. Sedaj se ji je namah zavestila nova luč. Sedaj je občutila v sebi pravico in dolžnost do njega. Sedaj mu ne pojde več s pota. Iskala ga bo — pastirček izgubljen ovco — dokler je ne privede v hlev Gospodov. Nič več ni pomislila, kaj poreče dvor; še nalašč jo je nakalo, da bi kljubovala vsem, gorečnica!

"Dosti, Cirila! Poglej, ali so vrtovi prazni. Glava mi je teška. Izprehodim se, preden ležem."

Cirila se je skoro vrnila in povedala, da razen straže ni žive duše na vrtu. Iz dvorane nimf se čuje glasba. Vsi so še pri večerji.

Irena je ognila temno stolo, zavila glavo v oglavnico in odšla tiho po marmornatih stopnicah. Kakor senca jo je sledila služkinja.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

PAUL ROBESON V VLOGI OTHELLA

Svetovnoslavni pevec Paul Robeson nastopa v Theatre Guild predstavi "Othello", ki se proizvaja na odru Shubert gledališča v New Yorku na zapadni 44. cesti vsak večer ob 8.30. v četrtkih in sobotah popoldne ob 2.30.

RAZMERE V NEMČIJI

(ONA) — Vsa Nemčija je danes v krepkih "zračnega strahu" najhujše vrste.

Vsakdanja hrana povprečnega Nemca je danes krompir in kisel zelje. In narod je zopet začel čitati časopise, katerih ni skoraj nikdo več pogledal od El Alameina in Stalinograda sem.

Nemška propaganda se skuša boriti proti splošnemu pesimizmu in pobija malodušnost s tem, da menjava zvito in komplicirano razeniranje z brutalnim priznanjem neprijetne resnice. Goebbels pripoveduje ljudstvu, da so nemškemu narodu težkoče potrebne, in da brez neuspehov ne gre, ker se šele na njih preizkusi trdnost vztrajnosti in žilavosti.

V švicarskem listu "Gazette de Lausanne" je bil objavljen potovalni opis očitca, ki je širov vse švicarske dežele vzbudil največje zanimanje. Nekateri izvečki iz tega članka so naslednji:

"Nemško civilno prebivalstvo ni kazalo toliko vnetosti in zanimanja od onih tragičnih dni Stalingrada in El Alameina. Časopisi, katerih že mesece in mesece ni nikdo več pogledal, zdaj zopet trgajo prodajalci iz rok.

"Povprečni Nemec pa še vedno ni popolnoma jasno sprejedel in ni precelil globočine sedanje krize Hitlerjevega režima. Toda ko bi bila danes objavljena velika nacistična zmaga, to ne bi povzročilo med ljudstvom nobenega veselja, že radi tega ne, ker povprečnemu Nemcu ni do tega, da bi praznoval karkoli. Globok pesimizem je naenkrat nadomestil prejšnje absolutno zaupanje — ona, za Nemca tako posebno značilna vera zdaj v večini nemškega naroda več ne obstoja."

Ta nenadni prehod iz enega krajnega duševnega razpoloženja v drugo, in sicer nasprotno razpoloženje, je najgloblji vzrok sedanje velike krize v Nemčiji, ki počasi odjeda vse korenine Hitlerjevega režima.

"Ako hočemo biti popolnoma odkritosrčni, moramo priznati, da je prvi vzrok zavezniška zračna ofenziva. Nemo goče bi bilo, preveč poudarjati in pretiravati strašovitih učinkov anglo-ameriških zračnih napadov. To nikakor ni le dejstvo, da je, na primer, Hamburg postal kup razvalin in da je Essen danes le še ogrožen kup razvalin, v katerih tli pritažen ogenj, niti, da so doživela druga mesta kot Koeln, Duesseldorf, Duisburg in Rostock po-

dobno katastrofo. Gre tudi za vse druge kraje, ki leže v bližini teh udarjenih mest, in tudi takih vasi in krajev, ki se nahajajo zelo daleč proč od zoni bombardiranja.

Vseposod so danes ljudje v strahu, kaj se bo zgodilo v kratkem času. Mnogokrat in ob mnogih prilikah je bilo že opisano porušnje in opustošenje, povzročeno od zračnih napadov — strah vred ujimi je bil pravi vzrok in bistveni povod za polom Italije. Nemci pa se tega še bolj boje, kajti zdaj je prišel čas, ko je postalo popolnoma nemogoče nadomestiti tudi najmanjši kosček obleke, vsake vrste pohištva, predmetov v gospodinjstvu ali pa zaloge življenja.

Tudi druge stvari seveda pomajajo demoralizirati nemško ljudstvo. Kaj s svojci, očeti, brati, ki so na frontah? Od njih prihaja le malo in redkih vesti.

Govorniške finese nemške propagande so postale brez uspeha, ker nikdo ne čita več uradnih objav in komunikacij. Ako stopite v nemško kavarno, host, našli Nemce v vrstah, čakajoč na svoje dnevne deleže kave, sladoleda ali pa ersatz puddinga — nikdo se ne postavi v vrsto, da bi poslušal novice na radu.

Kam je usmerjen splošni interes, je najlažje spoznati iz govorov v železnice ali kavarnah. Nemški narod je zdaj predolg v položaju, v katerem mu je odvzeta "saka iniciativa, tako da ni misliti na kakršnokoli resno opozicijo. Oborožene mase SS čet pa so trdno odločene ostati na vsak način na konju, in obdržati v svojih rokah vso oblast, in pri tem jim pomaga z največjo verno Himmlerjev Gestapo.

Vendar bo pa ta splošna nezadovoljnost počasi izpodjedala vojno silo Reicha, ker brez podpore širokih mas ne more nobena vlada obstajati pod tako veliko napetostjo.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam la priročno

OBVESTILO SORODNIKOV O VOJAKIH

(OWI) — Vojno ministrstvo si prizadeva v vseh slučajih, lih Amerikancev in o tem poročal preko mednarodnega Rdečega križa, naznani generalni adjutant, na naslov najbližjih personala, ki postane žrtev vojnih dogodkov. Tako glede izginulih, kot glede mrtvih, ranjenih in ujetih prejema njih domači čim prej vse razpoložljive informacije.

Od približno 85,000 mož, ki so bili do 30. septembra 1943 naznanjeni kot žrtve v boju, jih je približno 23,000 javljenih kot izginulih. Med temi jih je največ izginilo v Filipinih. Všetiti so filipinski scouti, katerih je 10,788 in 5,316 častnikov in vojakov armade Združenih držav. O nekaterih izmed njih japonska vlada še vedno poroča od časa do časa, da so vojni ujetniki. Japonska vlada pa ni nikdar dostavila naši vladi seznam filipinskih scoutov, ki so postali vojni ujetniki.

Iz vseh drugih bojišč širom sveta, kjer stoji čete ameriške čete v boju, je bilo javljenih 7,450 vojakov kot izginulih v akciji. Nekateri izmed njih bodo morda pozneje javljeni kot vojni ujetniki v Nemčiji ali na Japonskem, in nekaj se jih bo morda tudi oglasilo iz internacije v nevtralnih deželah Zopet drugi pa se zopet pojavijo v svojih oddelkih in se vrnejo v službo.

Kadar javi katerokoli bojišče imena mož, ki so javljeni kot žrtve, obvesti generalni adjutant armade potom bizojava takoj one osebe, ki so navedene kot naslov za slučaj potrebe. Z največjo skrbjo se pazi na to, da gre prvo uradno poročilo najprej na naslov najbližjih sorodnikov, oziroma prijateljev, ki so označeni kot za slučaj potrebe. V slučaju vojakov, ki so izginili, vsebuje brzojavka prvega obvestila tudi vse druge razpoložljive informacije, med njimi tudi približni kraj, kjer se je nahajal dotični vojak v boju.

Čim se pojavijo poznejše dodatne informacije, dobi isti naslov vse podatke potom brzojavke ali pisma. Četokrat ima generalni adjutant možnost poročati, da je bil dotični vojak ujet. Včasih se posreči vojakom, ki so bili začasno odrezani od svojih tekmo bitke, da se zopet prebijejo nazaj k svojim oddelkom o čemer je potem omenjeni naslov takoj obveščen.

V onih slučajih, v katerih je

sovražnik utrdil identiteto padlih Amerikancev in o tem poročal preko mednarodnega Rdečega križa, naznani generalni adjutant, na naslov najbližjih svojcev, da je bilo dognano, da je bil vojak, o katerem je bil poročal, da je izginil, ubit.

Najmanj več tednov, in mnogokrat po več mesecev poteče, predno prejmemo poročila od sovražne strani, da so bili naši vojaki ujeti. A do takrat večinoma ni nobenih novih podatkov na razpolago. Generalni adjutant sporoči najbližjim svojim vse razpoložljive podatke takoj, in tudi vse one informacije, katere dobi v nekaterih slučajih pozneje.

Preskrbeti podatke o vseh bistvenih podrobnostih za vseh 85,000 žrtev dosedanjih bojev, je bila ogromna naloga, in jakot težka — to mora vsakdo izpredvideti. Podatki o žrtvah prihajajo iz bojišč širom vsega sveta, od katerih so nekatera čisto osamljena in izolirana, vsako posamezno izmed njih pod pritiskom vojnih operacij.

Razvoj bitke in napetost, ki je posledica neprestanega premikanja in gibanja boj sam na sebi in pomanjkanje zvez na fronti, otežkočuje na bojnem polju držanje seznamov v največji meri. Toda kljub vsem težkočam se to delo nadaljuje, toda podatki v teh seznamih so seveda jako skopi v pogledu podrobnih detajlov.

Sedaj \$2

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJSEK

Tu spodaj so priročna nekatera mnenja naših rojakov in rojakin, ki jih je pisatelj knjige prejel od onih, ki so knjigo naročili in prečitali. To je samo en del teh mnenj, ker radi pomanjkanja prostora ni moglo prebrati vseh.

Cleveland, O. — Vašo knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" sem prejel. In če povem, da sem jo še isti večer prebral do polovice in naslednji dan pa do konca, je dovolj priznanja za nje vsebino.

Greeney, Minn. — Sedaj, ko sem prebrala Vašo knjigo: "Ko smo šli v morje bridkosti". Vam hočem povedati, da tako zanimive knjige nisem še brala. Kako lepo in jasno ste popisali pot slovenskega naroda v morje bridkosti. Ne vem, kako bi jo mogla dovolj priporočiti vsem ameriškim rojakom.

Aurora, Ill. — Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" mi tako zelo ugaja, da takoj naročim še eno za svojo prijateljico.

Los Angeles, Cal. — Sprejela sem poslano knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" in zelo se mi dopade. Tudi zemljevid Slovenije mi ugaja. Pokazala sem jo rojaku, ki jo tudi hoče imeti. Pošiljam naročila.

Morgan, Pa. — Vaša knjiga zasluži vse priznanje in zato pa tudi zasluži, da pride našim ljudem v roke.

Walsenburg, Colo. — S knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" ste storili veliko narodno delo. Želim, da bi se čitala pa vseh naših naselbinah. Jaz jo vsem priporočam.

Knjigo lahko naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Andrej Ternovec
Spisal Ivan Albrecht
Cena 50 centov

Filozofska zgodba
Spisal Alojz Jirasek
Cena 50 centov

Ko smo šli v morje
bridkosti
Spisal Rev. K. Zakrajsek
Cena \$2.—

Knjiga pripoveduje, kako je Hitler nastavljal iluzije in sanjke in pripravil "strup" za Jugoslavo in njihovo državo že dolgo prej kot jo je napadel.
Knjiga je v platno vezana in ima 207 strani.
Cena \$2.—

Bodeti državljan naj naročijo knjigo — "HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES" V tej knjigi so vsa potrebna in skrbno za naslanjence.
Cena 25 centov

Listki

Spisal Ksaver Meško; 144 str.
Cena 70 centov

Malenkosti

Spisal Ivan Albrecht
Cena 75 centov

Živi izviri

Spisal Ivan Matičič

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.
13 poglavij — 413 strani
V platno vezano
Cena \$2.—

Državljanški priročnik

(V slovenščini)
Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.
Cena 50 centov

POUČNI SPISI

Angleško Slovensko Berilo
(F. J. Kern) — Vezana knjiga
Cena \$2.—

Govedoreja

Spisal R. Legvart, 143 strani s slikami.
Cena \$1.—

Knjiga o dostojnem vedenju

111 strani.
Cena 50 centov

Mlekarstvo

Spisal Anton Perc, 8 slikami, 168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem.
Cena 50 centov

Obrtno knjigovodstvo

258 strani, crna. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti na stavbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter telesovinarstvo.
Cena \$1.—

Ako naročite knjigo, priložite k naročilu U. S. osiroma Canadian Money Order za omenjeno svoto. Manjše svote, lahko pošljete v U. S. znakih po 2, oziroma 3 cente.